

en van de luchtwegen. In mijn commentaar verwees ik reeds naar een aantal publikaties ter zake, maar wanneer Kiemeney en Verbeek meer argumenten zoeken, dan verwijs ik gaarne naar een recente publikatie van Hole et al., die zowel keken naar klachten als naar aandoeningen van de luchtwegen en van de kransslagaders.²

Interessant is de recente observatie van Strachan et al. dat kinderen van 7 jaar die ongewild meeroken, verhoogde concentraties cotinine in hun speeksel hebben, gekoppeld aan middenoor-problemen. Eriksen et al. geven een literatuuroverzicht, waarbij niet alleen naar het risico van longkanker is gekeken, maar ook naar andere aandoeningen.⁴ Tenslotte biedt de 'Bibliography on smoking and health' een goede ingang naar de meer gedetailleerde literatuur ter zake.⁵

LITERATUUR

- ¹ Vandenbroucke JP. Passive smoking and lung cancer: a publication bias? *Br Med J* 1988; 296: 391-2.
- ² Hole DJ, Gillis CR, Chopra C, Hawthorne VM. Passive smoking and cardiorespiratory health in a general population in the west of Scotland. *Br Med J* 1989; 299: 423-7.
- ³ Strachan DP, Jarvis MJ, Feyerabend C. Passive smoking, salivary cotinine concentrations, and middle ear effusion in 7 year old children. *Br Med J* 1989; 298: 1549-52.
- ⁴ Eriksen MP, LeMaistre CA, Newell GR. Health hazards of passive smoking. *Ann Rev Public Health* 1988; 9: 47-70.
- ⁵ U.S. Department of Health and Human Services. *Bibliography on smoking and health*. Bibl Series nr. 45. Rockville: Public Health Service, 1988.

H. LAMBERTS

Amsterdam, januari 1990

Mededelingen en bekendmakingen

Hugo van Poelgeest-prijs

Groot f 15.000,- (vrij te besteden). Een aantoonbaar wezenlijke bijdrage aan de vermindering van proefdieren (en (of) vervanging door lagere dieren) of vermindering van proefdierenleed in dierexperimenteel onderzoek met het behoud van kwaliteit van de door het alternatief verkregen gegevens.

Mededingen staat vrij voor een ieder, verbonden aan instellingen en particuliere organisaties die dierproeven verrichten.

In de aanmelding dient aan de navolgende aspecten expliciet aandacht te worden gegeven. (1) De oorspronkelijke dierproef (doel, methode, aantal per jaar (dag afname)); (2) de ontwikkelde alternatieve procedure; (3) de concrete vermindering in diergebruik (aantal dieren per jaar (dag of maand)) en de vermindering in het lijden per individueel dier; (4) de energie die gestoken is in de ontwikkeling van dit alternatief (duur van de ontwikkeling, aantal betrokkenen, bijdrage uit de instelling of andere subsidiegevers); (5) de validatie en toepassing/acceptatie van het alternatief in en buiten de onderzoeksgroep.

De aanvragen dienen vergezeld te gaan van een beschrijving van de nieuwe methode in de vorm van een reeds verschenen publikatie niet ouder dan 4 jaar of van een door een wetenschappelijk tijdschrift voor publikatie aanvaard manuscript.

Voorstellen dienen vóór 1 mei in zesvoud ingestuurd te worden aan: Afdeling Dierproefvraagstukken, Medische faculteit Leiden, Postbus 9606, 2300 RC Leiden.

De voordrachten zullen beoordeeld worden door een onafhankelijke wetenschappelijke jury, bestaande uit een toxicoloog, farmacoloog, fysioloog, etholoog en een ethicus.

De uitreiking zal in de tweede helft van de maand mei plaatsvinden in het 'Snouck Hourgronje-huis' Rapenburg 61, te Leiden.

AIDS-onderzoeksvoorstellen

De Raad voor Gezondheidsonderzoek maakt bekend dat de Programmacoördinatiecommissie AIDS-onderzoek (PccAo) in de tweede helft van 1990 weer AIDS-onderzoeksvoorstellen in behandeling zal nemen. Deze voorstellen zullen worden getoetst op maatschappelijke relevantie en wetenschappelijke kwaliteit en dienen te passen binnen het door de PccAo opgestelde AIDS-onderzoeksprogramma. Wanneer een voorstel aan de gestelde normen voldoet, zal het onderzoek ter honorering worden voorgedragen aan de staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, drs. H.J. Simons, of aan het Praeventiefonds. Tevens zullen adviezen uitgebracht

worden aan en samengewerkt worden met het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking, het AIDSfonds en Medigon.

De voorstellen moeten vóór 15 juli a.s. ingediend zijn. Projectformulieren en het AIDS-onderzoeksprogramma zijn te verkrijgen bij mw. Y. Meems-von Schmidt, Postbus 90517, 2509 LM 's-Gravenhage; tel. 070-3838905.

De PccAo stelt het bovendien zeer op prijs, wanneer zij op de hoogte wordt gehouden van al het lopende en geplande AIDS-onderzoek; dit ter ondersteuning van een jaarlijks uit te brengen AIDS-onderzoeksprogramma.

Voor inlichtingen kunt u zich wenden tot mw. dr. M.A.G. van den Berg, secretaris PccAo; tel. 070-3838905.

Gebruik van L-tryptofaan-bevattende voedingssupplementen ontraden

In verschillende landen zijn onlangs van overheidswege waarschuwingen uitgegaan met betrekking tot het gebruik van L-tryptofaan-bevattende producten. Aanleiding hiervoor zijn enkele honderden meldingen in de Verenigde Staten van het ontstaan van ziekteverschijnselen (met name koorts, huiduitslag, spier- en gewrichtspijn, longklachten en eosinofilie van het bloed) in vermoedelijke samenhang met L-tryptofaan. Het is nog onduidelijk op welke wijze L-tryptofaan, of een eventuele verontreiniging, voor het ontstaan van deze ziekte verantwoordelijk is. Hoewel L-tryptofaan in ons land geen geregistreerd geneesmiddel is, bestaat de indruk dat het wel voor geneeskundige toepassing wordt gebruikt. Daarnaast kan L-tryptofaan bestanddeel zijn van eiwithoudende voedingsmiddelen en zg. voedingssupplementen.

Totdat opheldering is verkregen, moet het gebruik van L-tryptofaan-bevattende voedingssupplementen worden ontraden. Patiënten die tryptofaan op medisch voorschrift gebruiken, wordt geadviseerd in geval van bovengenoemde verschijnselen hun arts te raadplegen.

WVC-Voorlichtingsdienst

Rijswijk, december 1989

Dr. D. Hoogendoorn-prijs 1990

De dr. D. Hoogendoorn-prijs, die wordt toegekend aan een persoon of organisatie die zich in Nederland bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van de medische informatica in ruime zin, wordt eind 1990 weer uitgereikt. Vanaf nu tot 15 april a.s. kunnen kandidaten worden aangemeld bij de Stichting